

**VALSTYBINĖ MOKESČIŲ INSPEKCIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS**

Apskričių valstybinėms mokesčių
inspekcijoms

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS PELNO MOKESČIO ĮSTATYMO 41 STRAIPSNIO 1 DALIES IR 43
STRAIPSNIO 7 DALIES APIBENDRINTŲ PAAIŠKINIMŲ (KOMENTARŲ) PAKEITIMO**

Informuojame, kad yra parengti Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo (toliau - PMĮ) 41 straipsnio 1 dalies ir 43 straipsnio 7 dalies apibendrinti paaiškinimai (komentarai), kurie susiję su Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 5, 17, 18, 30, 33, 34, 35, 38², 41, 43 ir 56¹ straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 30¹ straipsniu įstatymo pakeitimo įstatymu Nr. XV-285¹.

Šių komentarų papildymą galima rasti VMI² interneto svetainėje adresu:
<https://www.vmi.lt/evmi/pelno-mokestis>.

PRIDEDAMA:

1. Komentaras po pakeitimų, 8 lapai;
2. Komentaro pakeitimo ir papildymo lyginamasis variantas, 8 lapai.

Viršininko pavaduotojas,
atliekantis viršininko funkcijas

Artūras Klerauskas

¹ <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/826ec0e24dd311f0b070ee7f1ceefc75>.

² Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos.
Informaciją apie asmens duomenų tvarkymą galima rasti adresu www.vmi.lt skiltyje [Asmens duomenų apsauga](#).

1. PMĮ 41 straipsnio 1 dalies ir jos apibendrinto paaiškinimo (komentarų) pakeitimas.

„41 STRAIPSNIS. Reorganizavimo ir perleidimo dalyviai ir atvejai

1. Vienetų, jų dalyvių pajamos bei nuostoliai kituose šio skyriaus straipsniuose nustatyta tvarka pripažįstami šiame straipsnyje nustatytais reorganizavimo ar perleidimo atvejais, kai:
(Pagal 2025 m. birželio 17 d. įstatymo Nr. XV-285 redakciją; taikoma apskaičiuojant 2026 metais prasidėjusio ir vėlesnių mokestinių laikotarpių apmokestinamąjį pelną)

1) vienetų turtas, teisės ir pareigos perleidžiamos tarp Lietuvos vienetų, kurių apmokestinamasis pelnas yra apmokestinamas taikant šio Įstatymo 5 straipsnyje nustatytus 17 arba 7 procentų mokesčio tarifus, arba tarp užsienio vienetų – Europos Sąjungos valstybių narių rezidentų mokesčių tikslais, Europos Sąjungos valstybėse narėse turinčių verslo organizavimo formą, nurodytą 1990 m. liepos 23 d. Tarybos direktyvos 90/434/EB dėl bendros mokesčių sistemos, taikomos įvairių valstybių narių įmonių jungimui, skaidymui, turto perleidimui ir keitimuisi akcijomis, (toliau – Direktyva 90/434/EB) priede, ir esančių Direktyvos 90/434/EB 3 straipsnio c punkte nustatytų mokesčių mokėtojų, arba

(Pagal 2025 m. birželio 17 d. įstatymo Nr. XV-285 redakciją; taikoma apskaičiuojant 2026 metais prasidėjusio ir vėlesnių mokestinių laikotarpių apmokestinamąjį pelną)

Pastaba. Direktyva 90/434/EB buvo keletą kartų iš esmės keičiama todėl, remiantis Europos Komisijos pasiūlymu, ji buvo kodifikuota, integruojant visus pakeitimus į vientisą dokumentą. 2009 m. spalio 19 d. priimta nauja Tarybos direktyva 2009/133/EB dėl bendros mokesčių sistemos, taikomos įvairių valstybių narių įmonių jungimui, skaidymui, daliniam skaidymui, turto perleidimui bei keitimuisi akcijomis, ir SE arba SCE registruotos buveinės perkėlimui iš vienos valstybės narės į kitą (kodifikuota redakcija). Naujoji direktyva nepakeitė Direktyvos 90/434/EB ir jos vėlesnių pakeitimų turinio (atlikti tik kodifikavimai būtini formos pakeitimai). Nuorodos į Direktyvą 90/434/EB laikomos nuorodomis į Direktyvą 2009/133/EB ir turi būti vertinamos pagal jos III priede pateiktą atitikmenų lentelę (dėl kodifikacijos pasikeitė kai kurių Direktyvos 2009/133/EB straipsnių, jų dalių ir punktų numeracija).

Komentaras

1. PMĮ IX skyriaus nuostatos taip pat taikomos, kai turto, teisių ar pareigų perleidimas PMĮ 41 str. 2 dalyje išvardytais reorganizavimo ir perleidimo atvejais vykdomas tarp užsienio vienetų.

2. Vienetų ir jų dalyvių turto vertės padidėjimo pajamos bei nuostoliai PMĮ IX skyriuje nustatyta tvarka pripažįstami PMĮ 41 str. 2 dalyje išvardytais reorganizavimo ir perleidimo atvejais, kai turto, teisių ar pareigų perleidimas vyksta:

- tarp Lietuvos vienetų, kurių apmokestinamasis pelnas, remiantis PMĮ 5 straipsniu, apmokestinamas taikant 17 arba 7 procentų mokesčio tarifą, arba

- tarp užsienio vienetų – ES valstybių narių rezidentų mokesčių tikslais, ES valstybėse narėse turinčių Direktyvos 90/434/EB priede nurodytą verslo organizavimo formą, ir kurie yra Direktyvos 90/434/EB 3 straipsnio c punkte nustatytų mokesčių mokėtojai.

3. Šio punkto nuostatos taikomos:

- tokiems Lietuvos vienetams, kurie yra PMĮ nustatyto pelno mokesčio mokėtojai ir kurių apmokestinamasis pelnas, remiantis PMĮ 5 straipsniu, apmokestinamas taikant 17 arba 7 procentų mokesčio tarifą. Šie mokesčio tarifai turi būti taikomi apmokestinant reorganizuojamų, reorganizavime ar perleidime dalyvaujančių Lietuvos vienetų, visą per tą mokestinį laikotarpį, kurį toks reorganizavimas ar perleidimas įvyko, gautą apmokestinamąjį pelną. Nuostata taikoma ir tuo atveju, jeigu atitinkamu mokestiniu laikotarpiu Lietuvos vienetas patyrė mokestinį nuostolį ir dėl to pelno mokesčio nemoka, tačiau jeigu mokėtų, tai, apmokestinamas savo pelną, taikytų 17 arba 7 procentų mokesčio tarifą, arba

- tokiems užsienio vienetams, kurie:

- a) yra ES valstybių narių rezidentai mokesčių tikslais ir

b) ES valstybėse narėse turi verslo organizavimo formą, nurodytą Direktyvos 90/434/EB priede, ir

c) yra Direktyvos 90/434/EB 3 straipsnio c punkte nustatytų mokesčių mokėtojai.

4. ES valstybės narės vienetas laikomas tos valstybės narės rezidentu mokesčių tikslais, jei jis tokiu laikomas pagal tos valstybės narės mokesčių įstatymus ir pagal sudarytas dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartis.

5. Užsienio vienetas turi būti ES valstybės narės vienetas, kurio forma minima Direktyvos 90/434/EB priede ir kuris yra šios direktyvos 3 straipsnio c punkte nustatytų mokesčių mokėtojas:

5.1. Direktyvos 90/434/EB priede (atsižvelgiant į jį papildžiusių vėlesnių teisės aktų nuostatas) yra išvardytos tokios vienetų formos:

- įmonės, įsteigtos pagal 2001 m. spalio 8 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2157/2001 dėl Europos bendrovės (SE) statuto ir 2001 m. spalio 8 d. Tarybos direktyvą 2001/86/EB, papildančią Europos bendrovės statutą dėl darbuotojų dalyvavimo;

- kooperatinės bendrovės, įsteigtos pagal 2003 m. liepos 22 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1435/2003 dėl Europos kooperatinės bendrovės (SCE) statuto ir 2003 m. liepos 22 d. Tarybos direktyvą 2003/72/EB, papildančią Europos kooperatinės bendrovės statutą dėl darbuotojų dalyvavimo;

- įmonės, įsteigtos arba veikiančios pagal Airijos įstatymus, įstaigos, įregistruotos pagal „Industrial and Provident Societies Act“, arba „building societies“, įregistruotos pagal „Building Societies Acts“ bei patikos bankai, kaip apibrėžta 1989 m. „Trustee Savings Banks Act“;

- įmonės, pagal Austrijos teisę žinomos kaip: „Aktiengesellschaft“, „Gesellschaft mit beschränkter Haftung“, „Erwerbs-und Wirtschaftsgenossenschaften“;

- įmonės, pagal Belgijos teisę žinomos kaip „société anonyme“, „naamloze vennootschap“, „société en commandite par actions“, „commanditaire vennootschap op aandelen“, „société privée à responsabilité limitée“, „besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid“, „société coopérative à responsabilité limitée“, „coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid“, „société coopérative à responsabilité illimitée“, „coöperatieve vennootschap met onbeperkte aansprakelijkheid“, „société en nom collectif“, „vennootschap onder firma“, „société en commandite simple“, „gewone commanditaire vennootschap“, valstybės įmonės, kurios pasirinko vieną iš pirmiau nurodytų teisinių formų, bei kitos įmonės, įsteigtos pagal Belgijos teisę, kurios apmokestinamos Belgijos įmonių pelno mokesčiu;

- bendrovės, pagal Bulgarijos įstatymus žinomos kaip: "събирателното дружество", "командитното дружество", "дружеството с ограничена отговорност", "акционерното дружество", "командитното дружество с акции", "кооперации", "кооперативни съюзи", "държавни предприятия", įsteigtos pagal Bulgarijos įstatymus ir vykdančios komercinę veiklą;

- įmonės, pagal Čekijos teisę žinomos kaip: „akciová společnost“, „společnost s ručením omezeným“;

- įmonės, pagal Danijos teisę žinomos kaip „aktieselskab“ ir „anpartsselskab“. Kitos įmonės, apmokestinamos pagal Įmonių pelno mokesčio įstatymą tiek, kiek jų apmokestinamosios pajamos yra apskaičiuojamos ir apmokestinamos pagal bendrąsias mokesčių teisės aktų normas, taikomas „aktieselskaber“;

- įmonės, pagal Estijos teisę žinomos kaip: „täisühing“, „usaldusühing“, „osaühing“, „aktsiaselts“, „tulundusühistu“;

- įmonės, pagal Graikijos teisę žinomos kaip „ανώνυμη εταιρεία“, „εταιρεία περιορισμένης ευθύνης (Ε.Π.Ε.)“;

- įmonės, pagal Ispanijos teisę žinomos kaip „sociedad anónima“, „sociedad comanditaria por acciones“, „sociedad de responsabilidad limitada“, ir viešosios teisės subjektai, kurie veikia pagal privatinę teisę;

- įmonės, pagal Italijos teisę žinomos kaip: „società per azioni“, „società in accomandita per azioni“, „società a responsabilità limitata“, „società cooperativa“, „società di mutua assicurazione“, ir valstybės bei privačios įmonės, kurių veikla yra visiškai arba iš esmės komercinio pobūdžio;

- pagal Kipro teisę: „εταιρείες“, kaip apibrėžta pajamų mokesčio įstatymuose;

- įmonės, pagal Latvijos teisę žinomos kaip: „akciju sabiedrība“, „sabiedrība ar ierobežotu atbildību“;
- įmonės, pagal Lenkijos teisę žinomos kaip: „spółka akcyjna“, „spółka z ograniczoną odpowiedzialnością“;
- įmonės, pagal Liuksemburgo teisę žinomos kaip: „société anonyme“, „société en commandite par actions“, „société à responsabilité limitée“, „société coopérative“, „société coopérative organisée comme une société anonyme“, „association d’assurances mutuelles“, „association d’épargne-pension“, „entreprise de nature commerciale, industrielle ou minière de l’Etat, des communes, des syndicats de communes, des établissements publics et des autres personnes morales de droit public“, ir kitos įmonės, įsteigtos pagal Liuksemburgo teisę, kurios apmokestinamos Liuksemburgo įmonių pelno mokesčiu;
- įmonės, pagal Nyderlandų Karalystės teisę žinomos kaip: „naamloze vennootschap“, „besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid“, „Open commanditaire vennootschap“, „Coöperatie“, „onderlinge waarborgmaatschappij“, „Fonds voor gemene rekening“, „vereniging op coöperatieve grondslag“, „vereniging welke op onderlinge grondslag als verzekeraar of kredietinstelling optreedt“, ir kitos įmonės, įsteigtos pagal Nyderlandų Karalystės teisę, kurios apmokestinamos Nyderlandų Karalystės įmonių pelno mokesčiu;
- įmonės, pagal Maltos teisę žinomos kaip: „Kumpaniji ta“ Responsabilita „Limitata“, „Soċjetajiet en commandite li l- kapital tagħhom maqsum f’azzjonijiet“;
- komercinės įmonės arba komercinės formos įmonės pagal civilinę teisę, taip pat kiti juridiniai asmenys, užsiimantys komercine arba pramonine veikla, įsteigti pagal Portugalijos teisę;
- įmonės, pagal Prancūzijos teisę žinomos kaip: „société anonyme“, „société en commandite par actions“, „société à responsabilité limitée“, „sociétés par actions simplifiées“, „sociétés d’assurances mutuelles“, „caisses d’épargne et de prévoyance“, „sociétés civiles“, kurios automatiškai apmokestinamos įmonių pelno mokesčiu, „coopératives“, „unions de coopératives“, pramoninio bei komercinio pobūdžio valstybės įstaigos ir įmonės bei kitos įmonės, įsteigtos pagal Prancūzijos teisę, kurios apmokestinamos Prancūzijos įmonių pelno mokesčiu;
- bendrovės, pagal Kroatijos teisę žinomos kaip „dioničko društvo“, „društvo sograničenom odgovornošću“ ir kitos pagal Kroatijos įstatymus įsteigtos bendrovės, kurios apmokestinamos Kroatijos bendrovių pelno mokesčiu;
- **bendrovės, pagal Rumunijos įstatymus žinomos kaip: "societăți pe acțiuni", "societăți în comandită pe acțiuni", "societăți cu răspundere limitată“;**
- įmonės, pagal Slovakijos teisę žinomos kaip: „akciová spoločnosť“, „spoločnosť s ručením obmedzeným“, „komanditná spoločnosť“;
- įmonės, pagal Slovėnijos teisę žinomos kaip: „delniška družba“, „komanditna družba“, „družba z omejeno odgovornostjo“;
- įmonės, pagal Suomijos teisę žinomos kaip: „osakeyhtiö“, „aktiebolag“, „osuuskunta“, „andelslag“, „säästöpankki“, „sparbank“ ir „vakuutusyhtiö“, „försäkringsbolag“;
- įmonės, pagal Švedijos teisę žinomos kaip: „aktiebolag“, „försäkringsaktiebolag“, „ekonomiska föreningar“, „sparbanker“, „ömsesidiga försäkringsbolag“;
- įmonės, pagal Vengrijos teisę žinomos kaip: „közkereseti társaság“, „betéti társaság“, „közös vállalat“, „korlátolt felelősségű társaság“, „résztvénytársaság“, „egyesülés“, „közhasznú társaság“, „szövetkezet“;
- įmonės, pagal Vokietijos teisę žinomos kaip „Aktiengesellschaft“, „Kommanditgesellschaft auf Aktien“, „Gesellschaft mit beschränkter Haftung“, „Versicherungsverein auf Gegenseitigkeit“, „Erwerbs und Wirtschaftsgenossenschaft“, „Betriebe gewerblicher Art von juristischen Personen des öffentlichen Rechts“, ir kitos įmonės, įsteigtos pagal Vokietijos teisę, kurios apmokestinamos Vokietijos įmonių pelno mokesčiu.

5.2. Direktyvos 90/434/EB (atsižvelgiant į ją papildžiusių vėlesnių teisės aktų nuostatas) 3 straipsnio c punkte yra išvardyti tokie mokesčiai:

- corporation tax Airijoje;
- Körperschaftsteuer Austrijos Respublikoje;

- impôt des sociétés/vennootschapsbelasting Belgijos Karalystėje;
- **корпоративен данък Българijoje;**
- daň z příjmů právnických osobin Čekijos Respublikoje;
- selskabsskat Danijos Karalystėje;
- tulumaks Estijos Respublikoje;
- φόρος εισοδήματος νομικών προσώπων κερδοσκοπικού χαρακτήρα Graikijos Respublikoje;
- impuesto sobre sociedades Ispanijos Karalystėje;
- imposta sul reddito delle società Italijos Respublikoje;
- Φόρος Εισοδήματος Kipro Respublikoje;
- uzņēmumu ienākuma nodoklis Latvijos Respublikoje;
- Podatek dochodowy od osób prawnych Lenkijos Respublikoje;
- impôt sur le revenu des collectivités Liuksemburgo Didžiojoje Hercogystėje;
- Taxxa fuq l-income Maltos Respublikoje;
- vennootschapsbelasting Nyderlandų Karalystėje;
- imposto sobre o rendimento das pessoas colectivas Portugalijos Respublikoje;
- impôt sur les sociétés Prancuzijos Respublikoje;
- porez na dobit Kroatijoje;
- **impozit pe profit Rumunijoje;**
- Daň z príjmov právnických osôb Slovakijos Respublikoje;
- davek od dobička pravnih oseb Slovėnijos Respublikoje;
- yhteisöjen tulovero/inkomstskatten för samfund Suomijos Respublikoje;
- statlig inkomstskatt Švedijos Karalystėje;
- Társasági adó Vengrijos Respublikoje;
- Körperschaftsteuer Vokietijos Federacinėje Respublikoje.

6. Jei PMĮ 41 str. 2 dalyje nustatytais reorganizavimo ir perleidimo atvejais turtas, teisės ir pareigos perleidžiamos tarp užsienio vienetų, tai Lietuvos vienetams – tų užsienio vienetų dalyviams, taip pat užsienio vienetų nuolatinėms buveinėms PMĮ IX skyriaus nuostatos taikomos, apskaičiuojant 2008-ųjų metų ir vėlesnių metų mokesčių laikotarpių apmokestinamąjį pelną.

Pavyzdžiui, jei sujungus du užsienio vienetus, sukuriamas naujas užsienio vienetas, ir Lietuvos vienetas – vieno ar abiejų tų sujungtų užsienio vienetų akcininkas už turimas šio vieneto akcijas mainais gauna naujo sukurto užsienio vieneto akcijų, tai turto vertės padidėjimas nelaikomas Lietuvos vieneto, mainais gavusio naujas akcijas, pajamomis. Taip mainais gautų naujų akcijų įsigijimo kaina yra šio Lietuvos vieneto išmainytų akcijų įsigijimo kaina, (žr. PMĮ 42 str. 1 dalies komentarą).

Jeigu užsienio vienetas, vykdamas veiklą per nuolatinę buveinę Lietuvoje, tos nuolatinės buveinės veiklą perleidžia kitam užsienio vienetui PMĮ 41 str. 2 dalyje nustatytais reorganizavimo ar perleidimo atvejais, ir jei tas kitas užsienio vienetas tą veiklą tęsia per įsteigtą naują nuolatinę buveinę, tai apmokestinant tų nuolatinių buveinių apmokestinamąjį pelną atitinkamai taikomos PMĮ 42 str. 3 ir 8 dalies bei 43 straipsnio nuostatos (žr. PMĮ 42 str. 3 ir 8 dalies ir 43 str. 1-3 dalių komentarą).

2) vienetų turtas, teisės ir pareigos perleidžiamos tarp Lietuvos vienetų, kurių apmokestinamasis pelnas yra apmokestinamas taikant šio Įstatymo 5 straipsnyje nustatytus 17 arba 7 procentų mokesčio tarifus, ir užsienio vienetų – Europos Sąjungos valstybių narių rezidentų mokesčių tikslais, Europos Sąjungos valstybėse narėse turinčių verslo organizavimo formą, nurodytą Direktyvos 90/434/EB priede, ir esančių Direktyvos 90/434/EB 3 straipsnio c punkte nustatytų mokesčių mokėtojais, arba
(Pagal 2025 m. birželio 17 d. įstatymo Nr. XV-285 redakciją; taikoma apskaičiuojant 2026 metais prasidėjusio ir vėlesnių mokesčių laikotarpių apmokestinamąjį pelną)

1. PMĮ 41 str. 1 d. 2 punkto nuostatos dėl reorganizavimo ar perleidimo taikomos tokiems Lietuvos vienetams, kurių apmokestinamasis pelnas apmokestinamas taikant PMĮ 5 straipsnyje nustatytus 17 arba 7 proc. mokesčio tarifas

2. Remiantis šio punkto nuostata, vienetų ir jų dalyvių turto vertės padidėjimo pajamos bei nuostoliai PMĮ IX skyriuje nustatyta tvarka pripažįstami PMĮ 41 str. 2 dalyje išvardytais reorganizavimo ir perleidimo atvejais, kai turto, teisių ar pareigų perleidimas vyksta tarp Lietuvos vienetų ir užsienio vienetų.

3. Šio punkto nuostatos taikomos:

- tokiems Lietuvos vienetams, kurie yra PMĮ nustatyto pelno mokesčio mokėtojai ir kurių apmokestinamasis pelnas, remiantis PMĮ 5 straipsniu, apmokestinamas taikant 17 arba 7 procentų mokesčio tarifą, ir

- tokiems užsienio vienetams, kurie:

a) yra ES valstybių narių rezidentai mokesčių tikslais ir

b) ES valstybėse narėse turi verslo organizavimo formą, nurodytą Direktyvos 90/434/EB priede, ir

c) yra Direktyvos 90/434/EB 3 straipsnio c punkte nustatytų mokesčių mokėtojai.

4. Komentuojamame punkte Lietuvos ir užsienio vienetams nustatyti reikalavimai atitinka PMĮ 41 str. 1 d. 1 punkte Lietuvos ir užsienio vienetams nustatytus reikalavimus (plačiau apie Lietuvos ir užsienio vienetų, kurie atitinka PMĮ 41 str. 1 dalies nuostatas, paaiškinta PMĮ 41 str. 1 d. 1 punkto komentare).

5. Lietuvos ir užsienio vienetų tarpusavio jungimosi tvarką nustato Lietuvos Respublikos vienos valstybės ribas peržengiančio ribotos atsakomybės bendrovių pertvarkymo, jungimosi ar skaidymo įstatymas.

3) perkeliama vieneto (Europos bendrovės ar Europos kooperatinės bendrovės) registruota buveinė.

(Pagal 2025 m. birželio 17 d. įstatymo Nr. XV-285 redakciją; taikoma apskaičiuojant 2026 metais prasidėjusio ir vėlesnių mokesčių laikotarpių apmokestinamąjį pelną)

Komentaras

1. 2001 m. spalio 8 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 2157/2001 dėl Europos bendrovės (SE) statuto bei su juo susijusia Tarybos direktyva 2001/86/EB, papildančia Europos bendrovės įstatų dėl darbuotojų dalyvavimo priimančią sprendimus, ir 2003 m. liepos 22 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1435/2003 dėl Europos kooperatinės bendrovės (SCE) statuto bei su juo susijusia Tarybos direktyva 2003/72/EB, papildančia Europos kooperatinės bendrovės statutą dėl darbuotojų dalyvavimo, įtvirtintos naujos įmonių formos – Europos bendrovė ir Europos kooperatinė bendrovė, kurių vienas iš išskirtinių bruožų yra tas, kad vienoje ES valstybėje narėje įsteigta tokia bendrovė gali perkelti toje valstybėje registruotą savo buveinę į kitą ES valstybę narę. Toks perkėlimas nereiškia, kad Europos bendrovė ar Europos kooperatinė bendrovė yra likviduojama ar kad steigiamas naujas juridinis asmuo.

2. Lietuvoje Europos bendrovės steigimą, buveinės perkėlimą, valdymą ir pertvarkymą reglamentuoja Lietuvos Respublikos Europos bendrovių įstatymas, įgyvendinantis minėtą 2001 m. spalio 8 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2157/2001 dėl Europos bendrovės (SE) statuto su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2013 m. gegužės 13 d. Tarybos reglamentu (ES) Nr. 517/2013 (toliau – Reglamentas (ES) Nr. 517/2013). Europos bendrovėms, kurių buveinė yra Lietuvoje, *mutatis mutandis* taikomos Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo normos, kiek tai leidžia Reglamentas ir kiek kitaip nenumatyta Reglamente ir kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose Europos bendroves.

Juridinių asmenų, kurių teisinė forma yra Europos kooperatinė bendrovė, steigimą, valdymą, pertvarkymą ir buveinės perkėlimą Lietuvoje reglamentuoja Lietuvos Respublikos [Europos kooperatinių bendrovių įstatymas](#). Europos kooperatinėms bendrovėms, kurių buveinė yra Lietuvos Respublikoje, *mutatis mutandis* taikomi Lietuvos Respublikos kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymas, reglamentuojantis kooperatines bendroves (kooperatyvus), ir Lietuvos

Respublikos akcinių bendrovių įstatymas, reglamentuojantis akcines bendroves, kiek tai leidžia Reglamentas (EB) Nr. 1435/2003 ir kiek kitaip nenustatyta jame, šiame įstatyme ir kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose Europos kooperatines bendroves.

3. Pagal šio punkto nuostatą, kai Lietuvoje registruota Europos bendrovė ar Europos kooperatinė bendrovė, perkelia savo registruotą buveinę į kitą ES valstybę narę, tai dėl tokio perkėlimo susidariusios šio Lietuvos vieneto turto vertės padidėjimo pajamos bei nuostoliai pripažįstami PMĮ IX skyriaus kituose straipsniuose nustatyta tvarka.

2. PMĮ 43 straipsnio 7 dalies apibendrinto paaiškinimo (komentarų) 1-3 dalių pakeitimas.

„7. Šio straipsnio 4, 5 ir 6 dalyse nurodytas mokestinių nuostolių perkėlimas tęsiamas šio Įstatymo 30 straipsnyje nustatyta tvarka. Šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytas mokestinių nuostolių perkėlimas tęsiamas taip, kad tiek šiame straipsnyje nustatyta tvarka, tiek šio Įstatymo 30 straipsnyje nustatyta tvarka atskaitomų mokestinių nuostolių, išskyrus mokestinius nuostolius vienetų, kurių apmokestinamasis pelnas pagal šio Įstatymo 5 straipsnio 2 dalies nuostatas apmokestinamas taikant 7 procentų mokesčio tarifą, suma negali būti didesnė kaip 70 procentų mokesčio mokėtojo mokestinio laikotarpio pajamų, apskaičiuotų iš pajamų atėmus neapmokestinamąsias pajamas, leidžiamus atskaitymus ir ribojamų dydžių leidžiamus atskaitymus, išskyrus ankstesnių metų mokestinių laikotarpių nuostolius.“
(Pagal 2025 m. birželio 17 d. įstatymo Nr. XV-285 redakciją; taikoma apskaičiuojant 2026 metais prasidėjusio ir vėlesnių mokestinių laikotarpių apmokestinamąjį pelną)

Komentaras

1. Komentuojamasis straipsnis yra susijęs su perkeliamų mokestinio laikotarpio nuostolių dydžio ribojimo normomis, įtvirtintomis PMĮ 30 straipsnyje pagal PMĮ 30 straipsnio 4 dalį.

2. Šio straipsnio 4, 5 ir 6 dalyse nurodytais atvejais (akcijų mainai pagal PMĮ 41 straipsnio 2 dalies 7 punktą, vieneto pertvarkymas, Lietuvos vieneto registruotos buveinės pagal PMĮ 41 straipsnio 2 dalies 9 punktą perkėlimas) akcijų keitime dalyvavę vienetai, pertvarkytas vienetas, o registruos buveinės perkėlimo atveju – užsienio vieneto, toliau vykdančio veiklą Lietuvos Respublikoje per nuolatinę buveinę, nuolatinė buveinė šiose dalyse nurodytų mokestinių laikotarpių nuostolių perkėlimą turi testuoti bendra PMĮ 30 straipsnyje nustatyta tvarka (žr. PMĮ 30 straipsnio komentarą).

3. Šio straipsnio 1 ir 2 dalyse (reorganizavimo ir perleidimo atvejais) nurodytas mokestinių nuostolių, susijusių su iš įsigyjamojo ar perleidžiančiojo vieneto (vienetų) perimta ir įsigyjančiajame vienete tęsiama veikla ar veiklos dalimi reorganizavimo ir perleidimo atvejais, perkėlimas gali būti tęsiamas tik šiose dalyse nustatyta tvarka. Tačiau iš įsigyjamojo ar perleidžiančiojo vieneto (vienetų) perimtų įsigyjančiajame vienete tęsiamos veiklos (ar jos dalies) mokestinių laikotarpių nuostolių, susidariusių iki reorganizavimo ar perleidimo pabaigos ir įsigyjančiojo vieneto ankstesnių mokestinių laikotarpių nuostolių, perkeliama PMĮ 30 straipsnyje nustatyta tvarka, bei nuostolių, perimtų iš vienetų grupės vienetų pagal PMĮ 56-1 straipsnio nuostatas, iš pajamų atskaitoma suma kartu paėmus negali būti didesnė kaip 70 procentų įsigyjančiojo vieneto mokestinio laikotarpio pajamų, apskaičiuotų iš pajamų atėmus neapmokestinamąsias pajamas, leidžiamus atskaitymus ir ribojamų dydžių leidžiamus atskaitymus, išskyrus ankstesnių metų mokestinių laikotarpių nuostolius. Šios nuostatos netaikomos vienetams, kurių apmokestinamasis pelnas pagal PMĮ 5 straipsnio 2 dalies nuostatas apmokestinamas, taikant 7 procentų mokesčio tarifą (žr. PMĮ 30 str. 4 dalies komentarą).“

2. PMĮ 41 straipsnio 1 dalies ir jos apibendrinto paaiškinimo (komentaro) pakeitimo lyginamasis variantas.

„41 STRAIPSNIS. Reorganizavimo ir perleidimo dalyviai ir atvejai

1. Vienetų, jų dalyvių pajamos bei nuostoliai kituose šio skyriaus straipsniuose nustatyta tvarka pripažįstami šiame straipsnyje nustatytais reorganizavimo ar perleidimo atvejais, kai:

(Pagal 2024 m. birželio 20 d. įstatymo Nr. XIV-2774 redakciją; taikoma apskaičiuojant 2025 metais prasidėjusio ir vėlesnių mokestinių laikotarpių apmokestinamąjį pelną)

(Pagal 2025 m. birželio 17 d. įstatymo Nr. XV-285 redakciją; taikoma apskaičiuojant 2026 metais prasidėjusio ir vėlesnių mokestinių laikotarpių apmokestinamąjį pelną)

Komentaras

1) vienetų turtas, teisės ir pareigos perleidžiamos tarp Lietuvos vienetų, kurių apmokestinamasis pelnas yra apmokestinamas taikant šio Įstatymo 5 straipsnyje nustatytus 17 arba 7 procentų mokesčio tarifus, arba tarp užsienio vienetų – Europos Sąjungos valstybių narių rezidentų mokesčių tikslais, Europos Sąjungos valstybėse narėse turinčių verslo organizavimo formą, nurodytą 1990 m. liepos 23 d. Tarybos direktyvos 90/434/EB dėl bendros mokesčių sistemos, taikomos įvairių valstybių narių įmonių jungimui, skaidymui, turto perleidimui ir keitimuisi akcijomis, (toliau – Direktyva 90/434/EB) priede, ir esančių Direktyvos 90/434/EB 3 straipsnio c punkte nustatytų mokesčių mokėtojais, arba

(Pagal 2024 m. birželio 20 d. įstatymo Nr. XIV-2774 redakciją; taikoma apskaičiuojant 2025 metais prasidėjusio ir vėlesnių mokestinių laikotarpių apmokestinamąjį pelną)

Pastaba. Direktyva 90/434/EB buvo keletą kartų iš esmės keičiama todėl, remiantis Europos Komisijos pasiūlymu, ji buvo kodifikuota, integruojant visus pakeitimus į vientisą dokumentą. 2009 m. spalio 19 d. priimta nauja Tarybos direktyva 2009/133/EB dėl bendros mokesčių sistemos, taikomos įvairių valstybių narių įmonių jungimui, skaidymui, daliniam skaidymui, turto perleidimui bei keitimuisi akcijomis, ir SE arba SCE registruotos buveinės perkėlimui iš vienos valstybės narės į kitą (kodifikuota redakcija). Naujoji direktyva nepakeitė Direktyvos 90/434/EB ir jos vėlesnių pakeitimų turinio (atlikti tik kodifikavimui būtini formos pakeitimai). Nuorodos į Direktyvą 90/434/EB laikomos nuorodomis į Direktyvą 2009/133/EB ir turi būti vertinamos pagal jos III priede pateiktą atitikmenų lentelę (dėl kodifikacijos pasikeitė kai kurių Direktyvos 2009/133/EB straipsnių, jų dalių ir punktų numeracija).

Komentaras

1. PMĮ IX skyriaus nuostatos taip pat taikomos, kai turto, teisių ar pareigų perleidimas PMĮ 41 str. 2 dalyje išvardytais reorganizavimo ir perleidimo atvejais vykdomas tarp užsienio vienetų.

2. Vienetų ir jų dalyvių turto vertės padidėjimo pajamos bei nuostoliai PMĮ IX skyriuje nustatyta tvarka pripažįstami PMĮ 41 str. 2 dalyje išvardytais reorganizavimo ir perleidimo atvejais, kai turto, teisių ar pareigų perleidimas vyksta:

- tarp Lietuvos vienetų, kurių apmokestinamasis pelnas, remiantis PMĮ 5 straipsniu, apmokestinamas taikant 17 arba 7 procentų mokesčio tarifą, arba

- tarp užsienio vienetų – ES valstybių narių rezidentų mokesčių tikslais, ES valstybėse narėse turinčių Direktyvos 90/434/EB priede nurodytą verslo organizavimo formą, ir kurie yra Direktyvos 90/434/EB 3 straipsnio c punkte nustatytų mokesčių mokėtojai.

3. Šio punkto nuostatos taikomos:

- tokiems Lietuvos vienetams, kurie yra PMĮ nustatyto pelno mokesčio mokėtojai ir kurių apmokestinamasis pelnas, remiantis PMĮ 5 straipsniu, apmokestinamas taikant 17 arba 7 procentų mokesčio tarifą. Šie mokesčio tarifai turi būti taikomi apmokestinant reorganizuojamų, reorganizavime ar perleidime dalyvaujančių Lietuvos vienetų, visą per tą mokestinį laikotarpį, kurį toks reorganizavimas ar perleidimas įvyko, gautą apmokestinamąjį pelną. Nuostata taikoma ir tuo atveju, jeigu atitinkamu mokestiniu laikotarpiu Lietuvos vienetas patyrė mokestinį nuostolį ir dėl to

pelno mokesčio nemoka, tačiau jeigu mokėtų, tai, apmokestindamas savo pelną, taikytų 17 arba 7 procentų mokesčio tarifą, arba

- tokiems užsienio vienetams, kurie:

- a) yra ES valstybių narių rezidentai mokesčių tikslais ir

- b) ES valstybėse narėse turi verslo organizavimo formą, nurodytą Direktyvos 90/434/EB priede, ir

- c) yra Direktyvos 90/434/EB 3 straipsnio c punkte nustatytų mokesčių mokėtojai.

4. ES valstybės narės vienetą laikomas tos valstybės narės rezidentu mokesčių tikslais, jei jis tokiu laikomas pagal tos valstybės narės mokesčių įstatymus ir pagal sudarytas dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartis.

5. Užsienio vienetą turi būti ES valstybės narės vienetą, kurio forma minima Direktyvos 90/434/EB priede ir kuris yra šios direktyvos 3 straipsnio c punkte nustatytų mokesčių mokėtojas:

5.1. Direktyvos 90/434/EB priede (atsižvelgiant į jį papildžiusių vėlesnių teisės aktų nuostatas) yra išvardytos tokios vienetų formos:

- įmonės, įsteigtos pagal 2001 m. spalio 8 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2157/2001 dėl Europos bendrovės (SE) statuto ir 2001 m. spalio 8 d. Tarybos direktyvą 2001/86/EB, papildančią Europos bendrovės statutą dėl darbuotojų dalyvavimo;

- kooperatinės bendrovės, įsteigtos pagal 2003 m. liepos 22 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1435/2003 dėl Europos kooperatinės bendrovės (SCE) statuto ir 2003 m. liepos 22 d. Tarybos direktyvą 2003/72/EB, papildančią Europos kooperatinės bendrovės statutą dėl darbuotojų dalyvavimo;

- įmonės, įsteigtos arba veikiančios pagal Airijos įstatymus, įstaigos, įregistruotos pagal „Industrial and Provident Societies Act“, arba „building societies“, įregistruotos pagal „Building Societies Acts“ bei patikos bankai, kaip apibrėžta 1989 m. „Trustee Savings Banks Act“;

- įmonės, pagal Austrijos teisę žinomos kaip: „Aktiengesellschaft“, „Gesellschaft mit beschränkter Haftung“, „Erwerbs-und Wirtschaftsgenossenschaften“;

- įmonės, pagal Belgijos teisę žinomos kaip „société anonyme“, „naamloze vennootschap“, „société en commandite par actions“, „commanditaire vennootschap op aandelen“, „société privée à responsabilité limitée“, „besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid“, „société coopérative à responsabilité limitée“, „coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid“, „société coopérative à responsabilité illimitée“, „coöperatieve vennootschap met onbeperkte aansprakelijkheid“, „société en nom collectif“, „vennootschap onder firma“, „société en commandite simple“, „gewone commanditaire vennootschap“, valstybės įmonės, kurios pasirinko vieną iš pirmiau nurodytų teisinių formų, bei kitos įmonės, įsteigtos pagal Belgijos teisę, kurios apmokestinamos Belgijos įmonių pelno mokesčiu;

- bendrovės, pagal Bulgarijos įstatymus žinomos kaip: "събирателното дружество", "командитното дружество", "дружеството с ограничена отговорност", "акционерното дружество", "командитното дружество с акции", "кооперации", "кооперативни съюзи", "държавни предприятия", įsteigtos pagal Bulgarijos įstatymus ir vykdančios komercinę veiklą;

- įmonės, pagal Čekijos teisę žinomos kaip: „akciová společnost“, „společnost s ručením omezeným“;

- įmonės, pagal Danijos teisę žinomos kaip „aktieselskab“ ir „anpartsselskab“. Kitos įmonės, apmokestinamos pagal įmonių pelno mokesčio įstatymą tiek, kiek jų apmokestinamosios pajamos yra apskaičiuojamos ir apmokestinamos pagal bendrąsias mokesčių teisės aktų normas, taikomas „aktieselskaber“;

- įmonės, pagal Estijos teisę žinomos kaip: „täisühing“, „usaldusühing“, „osaühing“, „aktsiaselts“, „tulundusühistu“;

- įmonės, pagal Graikijos teisę žinomos kaip „ανώνυμη εταιρεία“, „εταιρεία περιορισμένης ευθύνης (Ε.Π.Ε.)“;

- įmonės, pagal Ispanijos teisę žinomos kaip „sociedad anónima“, „sociedad comanditaria por acciones“, „sociedad de responsabilidad limitada“, ir viešosios teisės subjektai, kurie veikia pagal privatinę teisę;

- įmonės, pagal Italijos teisę žinomos kaip: „società per azioni“, „società in accomandita per azioni“, „società a responsabilità limitata“, „società cooperative“, „società di mutua assicurazione“, ir valstybės bei privačios įmonės, kurių veikla yra visiškai arba iš esmės komercinio pobūdžio;

- pagal Kipro teisę: „εταιρείες“, kaip apibrėžta pajamų mokesčio įstatymuose;

- įmonės, pagal Latvijos teisę žinomos kaip: „akciju sabiedrība“, „sabiedrība ar ierobežotu atbildību“;

- įmonės, pagal Lenkijos teisę žinomos kaip: „spółka akcyjna“, „spółka z ograniczoną odpowiedzialnością“;

- įmonės, pagal Liuksemburgo teisę žinomos kaip: „société anonyme“, „société en commandite par actions“, „société à responsabilité limitée“, „société coopérative“, „société coopérative organisée comme une société anonyme“, „association d’assurances mutuelles“, „association d’épargne-pension“, „entreprise de nature commerciale, industrielle ou minière de l’Etat, des communes, des syndicats de communes, des établissements publics et des autres personnes morales de droit public“, ir kitos įmonės, įsteigtos pagal Liuksemburgo teisę, kurios apmokestinamos Liuksemburgo įmonių pelno mokesčiu;

- įmonės, pagal Nyderlandų Karalystės teisę žinomos kaip: „naamloze vennootschap“, „besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid“, „Open commanditaire vennootschap“, „Coöperatie“, „onderlinge waarborgmaatschappij“, „Fonds voor gemene rekening“, „vereniging op coöperatieve grondslag“, „vereniging welke op onderlinge grondslag als verzekeraar of kredietinstelling optreedt“, ir kitos įmonės, įsteigtos pagal Nyderlandų Karalystės teisę, kurios apmokestinamos Nyderlandų Karalystės įmonių pelno mokesčiu;

- įmonės, pagal Maltos teisę žinomos kaip: „Kumpaniji ta“ Responsabilita „Limitata“, „Soċjetajiet en commandite li l- kapital tagħhom maqsum f’azzjonijiet“;

- komercinės įmonės arba komercinės formos įmonės pagal civilinę teisę, taip pat kiti juridiniai asmenys, užsiimantys komercine arba pramonine veikla, įsteigti pagal Portugalijos teisę;

- įmonės, pagal Prancūzijos teisę žinomos kaip: „société anonyme“, „société en commandite par actions“, „société à responsabilité limitée“, „sociétés par actions simplifiées“, „sociétés d’assurances mutuelles“, „caisses d’épargne et de prévoyance“, „sociétés civiles“, kurios automatiškai apmokestinamos įmonių pelno mokesčiu, „coopératives“, „unions de coopératives“, pramoninio bei komercinio pobūdžio valstybės įstaigos ir įmonės bei kitos įmonės, įsteigtos pagal Prancūzijos teisę, kurios apmokestinamos Prancūzijos įmonių pelno mokesčiu;

- bendrovės, pagal Kroatijos teisę žinomos kaip „dioničko društvo“, „društvo sograničenom odgovornošću“ ir kitos pagal Kroatijos įstatymus įsteigtos bendrovės, kurios apmokestinamos Kroatijos bendrovių pelno mokesčiu;

- bendrovės, pagal Rumunijos įstatymus žinomos kaip: "societăți pe acțiuni", "societăți în comandită pe acțiuni", "societăți cu răspundere limitată“;

- įmonės, pagal Slovakijos teisę žinomos kaip: „akciová spoločnosť“, „spoločnosť s ručením obmedzeným“, „komanditná spoločnosť“;

- įmonės, pagal Slovėnijos teisę žinomos kaip: „delniška družba“, „komanditna družba“, „družba z omejeno odgovornostjo“;

- įmonės, pagal Suomijos teisę žinomos kaip: „osakeyhtiö“, „aktiebolag“, „osuuskunta“, „andelslag“, „säästöpankki“, „sparbank“ ir „vakuutusyhtiö“, „försäkringsbolag“;

- įmonės, pagal Švedijos teisę žinomos kaip: „aktiebolag“, „försäkringsaktiebolag“, „ekonomiska föreningar“, „sparbanker“, „ömsesidiga försäkringsbolag“;

- įmonės, pagal Vengrijos teisę žinomos kaip: „közkereseti társaság“, „betéti társaság“, „közös vállalat“, „korlátolt felelősségű társaság“, „részvénytársaság“, „egyesülés“, „közhasznú társaság“, „szövetkezet“;

- įmonės, pagal Vokietijos teisę žinomos kaip „Aktiengesellschaft“, „Kommanditgesellschaft auf Aktien“, „Gesellschaft mit beschränkter Haftung“, „Versicherungsverein auf Gegenseitigkeit“, „Erwerbs und Wirtschaftsgenossenschaft“, „Betriebe gewerblicher Art von juristischen Personen des öffentlichen Rechts“, ir kitos įmonės, įsteigtos pagal Vokietijos teisę, kurios apmokestinamos Vokietijos įmonių pelno mokesčiu.

5.2. Direktyvos 90/434/EB (atsižvelgiant į ją papildžiusių vėlesnių teisės aktų nuostatas) 3 straipsnio c punkte yra išvardyti tokie mokesčiai:

- corporation tax Airijoje;
- Körperschaftsteuer Austrijos Respublikoje;
- impôt des sociétés/vennootschapsbelasting Belgijos Karalystėje;
- **корпоративен данък Bulgarijoje;**
- daň z příjmů právnických osobin Čekijos Respublikoje;
- selskabsskat Danijos Karalystėje;
- tulumaks Estijos Respublikoje;
- φόρος εισοδήματος νομικών προσώπων κερδοσκοπικού χαρακτήρα Graikijos Respublikoje;
- impuesto sobre sociedades Ispanijos Karalystėje;
- imposta sul reddito delle società Italijos Respublikoje;
- Φόρος Εισοδήματος Kipro Respublikoje;
- uzņēmumu ienākuma nodoklis Latvijos Respublikoje;
- Podatek dochodowy od osób prawnych Lenkijos Respublikoje;
- impôt sur le revenu des collectivités Liuksemburgo Didžiojoje Hercogystėje;
- Taxxa fuq l-income Maltos Respublikoje;
- vennootschapsbelasting Nyderlandų Karalystėje;
- imposto sobre o rendimento das pessoas colectivas Portugalijos Respublikoje;
- impôt sur les sociétés Prancuzijos Respublikoje;
- porez na dobit Kroatijoje;
- **impozit pe profit Rumunijoje;**
- Daň z příjmov právnických osob Slovakijs Respublikoje;
- davek od dobička pravnih oseb Slovėnijos Respublikoje;
- yhteisöjen tulovero/inkomstskatten för samfund Suomijos Respublikoje;
- statlig inkomstskatt Švedijos Karalystėje;
- Társasági adó Vengrijos Respublikoje;
- Körperschaftsteuer Vokietijos Federacinėje Respublikoje.

6. Jei PMĮ 41 str. 2 dalyje nustatytais reorganizavimo ir perleidimo atvejais turtas, teisės ir pareigos perleidžiamos tarp užsienio vienetų, tai Lietuvos vienetams – tų užsienio vienetų dalyviams, taip pat užsienio vienetų nuolatinėms buveinėms PMĮ IX skyriaus nuostatos taikomos, apskaičiuojant 2008-ųjų metų ir vėlesnių metų mokestinių laikotarpių apmokestinamąjį pelną.

Pavyzdžiui, jei sujungus du užsienio vienetus, sukuriamas naujas užsienio vienetas, ir Lietuvos vienetas – vieno ar abiejų tų sujungtų užsienio vienetų akcininkas už turimas šio vieneto akcijas mainais gauna naujo sukurtą užsienio vieneto akcijų, tai turto vertės padidėjimas nelaikomas Lietuvos vieneto, mainais gavusio naujas akcijas, pajamomis. Taip mainais gautų naujų akcijų įsigijimo kaina yra šio Lietuvos vieneto išmainytų akcijų įsigijimo kaina, (žr. PMĮ 42 str. 1 dalies komentarą).

Jeigu užsienio vienetas, vykdamas veiklą per nuolatinę buveinę Lietuvoje, tos nuolatinės buveinės veiklą perleidžia kitam užsienio vienetui PMĮ 41 str. 2 dalyje nustatytais reorganizavimo ar perleidimo atvejais, ir jei tas kitas užsienio vienetas tą veiklą tęsia per įsteigtą naują nuolatinę buveinę, tai apmokestinant tų nuolatinių buveinių apmokestinamąjį pelną atitinkamai taikomos PMĮ 42 str. 3 ir 8 dalies bei 43 straipsnio nuostatos (žr. PMĮ 42 str. 3 ir 8 dalies ir 43 str. 1-3 dalių komentarą).

2) vienetų turtas, teisės ir pareigos perleidžiamos tarp Lietuvos vienetų, kurių apmokestinamasis pelnas yra apmokestinamas taikant šio Įstatymo 5 straipsnyje nustatytus 17 arba 7 procentų mokesčio tarifus, ir užsienio vienetų – Europos Sąjungos valstybių narių rezidentų mokesčių tikslais, Europos Sąjungos valstybėse narėse turinčių verslo organizavimo formą, nurodytą Direktyvos 90/434/EB priede, ir esančių Direktyvos 90/ 434/EB 3 straipsnio c punkte nustatytų mokesčių mokėtojais, arba

Komentaras

1. PMĮ 41 str. 1 d. 2 punkto nuostatos dėl reorganizavimo ar perleidimo taikomos tokiems Lietuvos vienetams, kurių apmokestinamasis pelnas apmokestinamas taikant PMĮ 5 straipsnyje nustatytus 17 arba 7 proc. mokesčio tarifus

2. Remiantis šio punkto nuostata, vienetų ir jų dalyvių turto vertės padidėjimo pajamos bei nuostoliai PMĮ IX skyriuje nustatyta tvarka pripažįstami PMĮ 41 str. 2 dalyje išvardytais reorganizavimo ir perleidimo atvejais, kai turto, teisių ar pareigų perleidimas vyksta tarp Lietuvos vienetų ir užsienio vienetų.

3. Šio punkto nuostatos taikomos:

- tokiems Lietuvos vienetams, kurie yra PMĮ nustatyto pelno mokesčio mokėtojai ir kurių apmokestinamasis pelnas, remiantis PMĮ 5 straipsniu, apmokestinamas taikant 17 arba 7 procentų mokesčio tarifą, ir

- tokiems užsienio vienetams, kurie:

a) yra ES valstybių narių rezidentai mokesčių tikslais ir

b) ES valstybėse narėse turi verslo organizavimo formą, nurodytą Direktyvos 90/434/EB priede, ir

c) yra Direktyvos 90/434/EB 3 straipsnio c punkte nustatytų mokesčių mokėtojai.

4. Komentuojamame punkte Lietuvos ir užsienio vienetams nustatyti reikalavimai atitinka PMĮ 41 str. 1 d. 1 punkte Lietuvos ir užsienio vienetams nustatytus reikalavimus (plačiau apie Lietuvos ir užsienio vienetų, kurie atitinka PMĮ 41 str. 1 dalies nuostatas, paaiškinta PMĮ 41 str. 1 d. 1 punkto komentare).

5. Lietuvos ir užsienio vienetų tarpusavio jungimosi tvarką nustato Lietuvos Respublikos vienos valstybės ribas peržengiančio ribotos atsakomybės bendrovių pertvarkymo, jungimosi ar skaidymo įstatymas.

3) perkeliama vieneto (Europos bendrovės ar Europos kooperatinės bendrovės) registruota buveinė.

Komentaras

1. 2001 m. spalio 8 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 2157/2001 dėl Europos bendrovės (SE) statuto bei su juo susijusia Tarybos direktyva 2001/86/EB, papildančia Europos bendrovės įstatus dėl darbuotojų dalyvavimo priimančias sprendimus, ir 2003 m. liepos 22 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1435/2003 dėl Europos kooperatinės bendrovės (SCE) statuto bei su juo susijusia Tarybos direktyva 2003/72/EB, papildančia Europos kooperatinės bendrovės statutą dėl darbuotojų dalyvavimo, įtvirtintos naujos įmonių formos – Europos bendrovė ir Europos kooperatinė bendrovė, kurių vienas iš išskirtinių bruožų yra tas, kad vienoje ES valstybėje narėje įsteigta tokia bendrovė gali perkelti toje valstybėje registruotą savo buveinę į kitą ES valstybę narę. Toks perkėlimas nereiškia, kad Europos bendrovė ar Europos kooperatinė bendrovė yra likviduojama ar kad steigiamas naujas juridinis asmuo.

2. Lietuvoje Europos bendrovės steigimą, buveinės perkėlimą, valdymą ir pertvarkymą reglamentuoja Lietuvos Respublikos Europos bendrovių įstatymas, įgyvendinantis minėtą 2001 m. spalio 8 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2157/2001 dėl Europos bendrovės (SE) statuto su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2013 m. gegužės 13 d. Tarybos reglamentu (ES) Nr. 517/2013 (toliau – Reglamentas (ES) Nr. 517/2013). Europos bendrovėms, kurių buveinė yra Lietuvoje, *mutatis mutandis* taikomos Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo normos, kiek tai leidžia Reglamentas ir kiek kitaip nenumatyta Reglamente ir kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose Europos bendroves.

Juridinių asmenų, kurių teisinė forma yra Europos kooperatinė bendrovė, steigimą, valdymą, pertvarkymą ir buveinės perkėlimą Lietuvoje reglamentuoja Lietuvos Respublikos [Europos kooperatinių bendrovių įstatymas](#). Europos kooperatinėms bendrovėms, kurių buveinė yra Lietuvos Respublikoje, *mutatis mutandis* taikomi Lietuvos Respublikos kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymas, reglamentuojantis kooperatines bendroves (kooperatyvus), ir Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas, reglamentuojantis akcines bendroves, kiek tai leidžia

Reglamentas (EB) Nr. 1435/2003 ir kiek kitaip nenustatyta jame, šiame įstatyme ir kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose Europos kooperatines bendroves.

3. Pagal šio punkto nuostatą, kai Lietuvoje registruota Europos bendrovė ar Europos kooperatinė bendrovė, perkelia savo registruotą buveinę į kitą ES valstybę narę, tai dėl tokio perkėlimo susidariusios šio Lietuvos vieneto turto vertės padidėjimo pajamos bei nuostoliai pripažįstami PMĮ IX skyriaus kituose straipsniuose nustatyta tvarka.

~~(PMĮ 41 straipsnio 1 dalies komentaras pakeistas pagal VMI prie FM 2025-07-09 raštą Nr. (18.32-31-1 Mr) R-2791)“~~

2. PMĮ 43 straipsnio 7 dalies apibendrinto paaiškinimo (komentarų) 1-3 dalių pakeitimo lyginamasis variantas.

„7. Šio straipsnio 4, 5 ir 6 dalyse nurodytas mokestinių nuostolių perkėlimas tęsiamas šio Įstatymo 30 straipsnyje nustatyta tvarka. Šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytas mokestinių nuostolių perkėlimas tęsiamas taip, kad tiek šiame straipsnyje nustatyta tvarka, tiek šio Įstatymo 30 straipsnyje nustatyta tvarka atskaitomų mokestinių nuostolių, išskyrus mokestinius nuostolius vienetų, kurių apmokestinamasis pelnas pagal šio Įstatymo 5 straipsnio 2 dalies nuostatas apmokestinamas taikant 7 procentų mokesčio tarifą, suma negali būti didesnė kaip 70 procentų mokesčio mokėtojo mokestinio laikotarpio pajamų, apskaičiuotų iš pajamų atėmus neapmokestinamąsias pajamas, leidžiamus atskaitymus ir ribojamų dydžių leidžiamus atskaitymus, išskyrus ankstesnių metų mokestinių laikotarpių nuostolius.“

(Pagal 2025 m. birželio 17 d. įstatymo Nr. XV-285 redakciją; taikoma apskaičiuojant 2026 metais prasidėjusio ir vėlesnių mokestinių laikotarpių apmokestinamąjį pelną)

Komentaras

1. Komentuojamasis straipsnis yra susijęs su perkeliamų mokestinio laikotarpio nuostolių dydžio ribojimo normomis, įtvirtintomis PMĮ 30 straipsnyje pagal PMĮ 30 straipsnio 4 dalį.

2. Šio straipsnio 4, 5 ir 6 dalyse nurodytais atvejais (akcijų mainai pagal PMĮ 41 straipsnio 2 dalies 7 punktą, vieneto pertvarkymas, Lietuvos vieneto registruotos buveinės pagal PMĮ 41 straipsnio 2 dalies 9 punktą perkėlimas) akcijų keitime dalyvavę vienetai, pertvarkytas vienetas, o registruos buveinės perkėlimo atveju – užsienio vieneto, toliau vykdančio veiklą Lietuvos Respublikoje per nuolatinę buveinę, nuolatinę buveinę šiose dalyse nurodytų mokestinių laikotarpių nuostolių perkėlimą turi tęsti bendra PMĮ 30 straipsnyje nustatyta tvarka (žr. PMĮ 30 straipsnio komentarą).

3. Šio straipsnio 1 ir 2 dalyse (reorganizavimo ir perleidimo atvejais) nurodytas mokestinių nuostolių, susijusių su iš įsigyjamojo ar perleidžiančiojo vieneto (vienetų) perimta ir įsigyjančiajame vienete tęsiama veikla ar veiklos dalimi reorganizavimo ir perleidimo atvejais, perkėlimas gali būti tęsiamas tik šiose dalyse nustatyta tvarka. Tačiau iš įsigyjamojo ar perleidžiančiojo vieneto (vienetų) perimtų įsigyjančiajame vienete tęsiamos veiklos (ar jos dalies) mokestinių laikotarpių nuostolių, susidariusių iki reorganizavimo ar perleidimo pabaigos ir įsigyjančiojo vieneto ankstesnių mokestinių laikotarpių nuostolių, perkeliama PMĮ 30 straipsnyje nustatyta tvarka, bei nuostolių, perimtų iš vienetų grupės vienetų pagal PMĮ 56-1 straipsnio nuostatas iš pajamų atskaitoma suma kartu paėmus negali būti didesnė kaip 70 procentų įsigyjančiojo vieneto mokestinio laikotarpio pajamų, apskaičiuotų iš pajamų atėmus neapmokestinamąsias pajamas, leidžiamus atskaitymus ir ribojamų dydžių leidžiamus atskaitymus, išskyrus ankstesnių metų mokestinių laikotarpių nuostolius. Šios nuostatos netaikomos vienetais, kurių apmokestinamasis pelnas pagal PMĮ 5 straipsnio 2 dalies nuostatas apmokestinamas, taikant 7 procentų mokesčio tarifą (žr. PMĮ 30 str. 4 dalies komentarą).“

